

šibenskilist

ORGAN SOCIJALISTIČKOG SAVEZA RADNOG NARODA OPĆINE ŠIBENIK

Cijena 20 dinara • Izdaje Novinsko-izdavačko poduzeće «Stampa» Šibenik • Direktor MARKO JURKOVIĆ • Mjesečna pretplata za SFRJ 100 dinara, za inozemstvo 200 dinara • Tekući račun: Komunalna banka Šibenik 435-11-8 • Telefon štamparije 22-28 i 29-57

Nakon katastrofe u Skoplju

Pomoći-ali organizirano

Grad koji je do nedavno imao divne ulice, kejove i trgo-ve sada se dijeli na rejone i zone za raščišćavanje. Jer srušeno je ili treba srušiti 8486 kuća, daljnjih 7626 zahtijeva veliki popravak, a svega oko 2200 zgrada bit će ubrzo nakon popravka, useljivo. Zbog toga sada treba da se divna akcija solidarnosti, koju je pokazala čitava zemlja, čitav svijet, pretvori u akciju efikasnosti i izgradnje.

Zadaci su ukratko ovi: još u vrijeme izgradnje oko uvijek nema dovoljno šatora 120.000.-

Skoplje je naša stvar, udes njegovih ljudi udes je Jugoslavije. I zato svaki građanin Jugoslavije osjeća odgovornost za svakog Skopljanca koji ne bude na vrijeme pod krovom. Obilna pomoć koja je nesebično pružena treba da je jednako toliko i efikasna. Stoga ne treba Skoplju davati ono što u danom trenutku nije najnužnije nego valja sredstva usmjeriti uvijek samo na najvažnije. Pa zato ponekad i unovčiti ono što nije neophodno potrebno ili pokvarljivo kako bi se sva sredstva najracionalnije primijenila.

Predstavnik firme »Rialto-film« iz Berlina predaje predsjedniku Općinske skupštine ček za postradale u Skoplju

I dalje stiže pomoć postradalom gradu

Prikupljena znatna sredstva

U našem listu od 31. srpnja objavili smo djelomične podatke o pomoći radnih organizacija i pojedinaca stanovništvu postradalog Skoplja. Na području općine i dalje se nastavlja akcija prikupljanja financijske i materijalne pomoći, pa u današnjem broju objavljujemo imena poduzeća, ustanova i pojedinaca koji su uputili novčanu i drugu pomoć.

Poduzeće »Tkanina« uputilo je pola milijuna dinara, odreklo se dvodnevne zarade i dodijelilo jednu stipendiju. »Putnik« je odobrio 200 hiljada dinara. Radnici i službenici Općinskog suda odrekli su se dvodnevne zarade (48.800), a Okružnog suda jednodnevne zarade (16.100). Prva i druga narodna apoteka dodijelile su sanitetskog materijala u visini od 50.000, odnosno 52.000, dok su se službenici prve odrekli jednodnevne zarade (12.200), a druge također jednodnevne u visini od 9.500 dinara. Poljoprivredna zadruga Perković dala je 100 hiljada dinara, a službenici dvodnevnu zaradu.

Pored jedne stipendije i dvodnevne zarade (140.000), »Technomaterijal« je dao i 200 hiljada dinara. 200 hiljada dinara izdvojio je i »Stolar«. PALK i Vinarija dodijelili su po 500 hiljada dinara. Radnici su se također odrekli jednodnevne zarade, a PALK je dodijelio još i jednu stipendiju. Građevno poduzeće »Rad« uputilo je novčanu pomoć od 600 hiljada dinara. Pored jednodnevne zarade (200.000) i grupe od 15 radnika što je stavio na raspolaganje, kolektiv je dodijelio i dvije stipendije.

Poduzeće PTT izdvojilo je 500 hiljada dinara, a radnici i službenici su se odrekli jedno-

dnevne zarade (150.000) Ribarski kombinat »Kornat« dao je kao svoj prilog 700.000 dinara, jednu stipendiju, a radnici su se odrekli dvodnevne zarade (125.000). Zanatski kombinat u Vodicama pored jednodnevne zarade, dao je 300 hiljada dinara.

Ostala poduzeća pružila su ovu pomoć: Medicinski centar 1,5 milijun, 5 liječničkih ekipa i jednodnevnu zaradu (500.000) »Kamenar« 400.000 i jednodnevnu zaradu (150.000), »Cempres« 100.000, Kolektiv nastavnika gimnazije: jednodnevnu zaradu (35.200), Sekretarijat za unutrašnje poslove: jednodnevnu zaradu (148.100), OPZ Bratiškovci: 800.000 i dvodnevnu zaradu. Pedagoška akademija: dvodnevna zarada (78.000), V osnovna škola: jednodnevna zarada (36.000), Željeznička stanica: dvodnevna zarada, Medicinska škola: jednodnevna zarada (12.470), Omladinska organizacija u Jadrtovcu: 6.100 dinara, III osnovna škola: dvodnevnu zaradu (68.000), »Astra«: dvodnevnu zaradu, »Autohrvatska«: četverodnevnu zaradu, »Plan«: 100.000 i dvodnevnu zaradu (35.000), »Čistoća«: 300.000 dinara, Poljoprivredna zadruga Vodice: 200.000, svi radnici su se odrekli 10% mjesečnih primanja, osigurana je i jedna stipendija. Zdravstvena stanica: jednodnevnu zaradu, »Du-

(Nastavak na 2. strani)

Komentar

STATUTI I JAVNOST

Ovih dana sve češće se čuje za termin — »Mali ustav«. Riječ je o statutima komuna, mjesnih zajednica i radnih organizacija. U stvari, o posljednjoj fazi izgradnje našeg ustavnog sistema: statuti su onaj završni akt, koji treba da konkretizira ustavne odredbe u okvirima sasvim određene komune ili radne zajednice.

To nije jednostavan zadatak. Naći pravu koncepciju, odrediti sadržaj statuta, u stvari znači duboko poznavanje društveno-ekonomskog i političkog života određene sredine, nje-ne specifičnosti i mogućnosti da se sve uklopi u skladnu — jedinstvenu cjelinu.

Statuti su osobeno našeg političkog sistema, ali se sada o njima ne govori prvi put. Pripreme su počele i prije donošenja Ustava. Tačnije, s diskusijom o Prednarcu ustava postepeno se raščišćavao i utvrđivao i osnovni karakter statuta, njegovo mjesto u našem ustavnom poretku. Prirodno je, onda, što gotovo nema komune, a da se pred njenim tje-lima nije našla bar prva verzija statuta. U SR Srbiji bez Autonomne pokrajine Kosova i Metohije — 18 od 193 općine pripremilo je nacrt. U 88 drugih općina pripremljeni su prednacrti statuta. U 39 teze za statut, a u svim ostalim materijali za pojedina poglavlja.

Opaske se već mogu činiti. Dosadašnji rad, uglavnom, ostao je dosta zatvoren. Pretežno su radili stručnjaci. U prvoj fazi, to je bilo i normalno, jer je valjalo postaviti izvjesne osnovne teze. Sad je prilika da se iziđe pred šire forume, da se osigura masovno učesće građana. Jer, statutom se rješavaju njihova pitanja, uzajamni odnosi u komuni i rad-nim organizacijama. Statutom se konkretiziraju prava koja su načelno fiksirana u Ustavu. Statuti razrađuju osnove našeg demokratskog sistema i u tome i jeste njihov osnovni smisao, pa i potreba da se široko angažira javnost. A javnost — da se poslužimo figurom — nije nepoznata jednačina, fikcija našeg života. Ona je oslonac demokratizacije odnosa u društvu.

Javna diskusija je neophodna faza u izradi statuta. To je put da se, savladaju neke slabosti, dosad ispoljene. Na primjer, shvaćanje da je statut samo organizaciono-pravni akt, da može imati tipski karakter i, prema tome, kao neki šablon — jedan važi za sve komune i radne organizacije.

(Nastavak na 2. strani)

Proslava Dana RM i pomorstva

Bogat program

U Šibeniku će se u svim jedinicama, pomorskim poduzećima, ustanovama i društveno-političkim organizacijama svečano proslaviti 21-godišnjica Ratne mornarice i pomorstva socijalističke Jugoslavije, kao što je poznato u Šibeniku će se održati centralna proslava. Ovih dana utvrđen je konačni program ove značajne manifestacije čiji je osnovni cilj evociranje značajnih događaja iz borbe na moru kroz historiju, a posebno kroz NOB, kao i isticanje dostignuća u razvitku RM i pomorske privrede i značaj njihovog daljnjeg razvitka.

Preko Narodnog i Radničkog sveučilišta, Doma JNA i društveno-političkih organizacija održat će se više predavanja o uspjesima naše brodogradnje i pomorske privrede u sklopu privrednog razvoja naše zemlje, o stvaranju i razvitku RM i njenom doprinosu u borbama za konačno oslobođenje domovine, zatim o ulozi RM i njenim najvažnijim zadacima, te mjestu i ulozi naše trgovačke mornarice.

Početak septembra u svim školama predviđeni su razgovori posvećeni RM i pomorstvu. Razgovori i kraća predavanja održat će se i u svim pomorskim poduzećima i ustanovama. Pored prikazivanja kratkometražnih filmova, predviđeno je da se do kraja septembra organizira pokretna izložba fotografija o RM, pomorska izložba u organizaciji privrednih poduzeća i pomorskih ustanova iz Šibenika i izložba slobodnih radova vojnika-mornara i stariješina.

Posebno je predviđena bogata iluminacija grada i vatromet u luci. (M. O.)

Šibenik je prigrlio djecu iz Skoplja

HOLANDBANI ZA POSTRA-DALE U SKOPLJU

Predstavnici holandske rudarske firme »Gezanienslyjke Niynen in Liniburg Heerlen« koji službeno borave u Šibeniku, brzojavno su zatražili od svoje firme da dostavi prilog za postradale u Skoplju. Ova rudarska firma doznala je 10 tisuća holandskih forinti ili dva milijuna dinara.

Poslovna tajna ili nešto drugo

U razgovoru s privrednicima često se spominje »poslovna tajna«. Te riječi ponegdje zvuče čak pomodarski. Ali i samo tako. Odviše elastični propisi o poslovnoj tajni — stvaraju mogućnost da se pod tim plaštem prikriju i negativne pojave u poduzeću.

S takvim primjerima susrećemo se prilično često. Dođete u poduzeće, pitate za ovo, za ono. Umjesto odgovora kažu vam: »Poslovna tajna!« — da bi uz to još dodali: »Kod nas nema nikakvih problema«. Dešava se ipak, da padne zavjesa poslovnoj tajni. Problemi izidu na vidjelo. Poteškoće su ponegdje tolike da njihova težina dovodi do likvidiranja ili prinudne uprave u poduzeću, koje je — pod zaštitnim znakom »poslovna tajna« — bilo bez problema.

Navođenje pojedinačnih primjera bilo bi, čini nam se, deplasirano. Stoga se zadržimo na principijelnom pitanju: što je zapravo poslovna tajna?

Propisima o poslovnoj tajni tačno se fiksira u kojim slučajevima su privredne organizacije dužne da povjerljive podatke daju samo za to nadležnim institucijama. Ali, tu je ostalo i nešto nedorečeno. Na tom poslu uglavnom je angažiran administrativno — upravni aparat, dok neposredni proizvođači često ostaju po strani. Drugim riječima, zanemaruje se inicijativa onih pokretačkih snaga kojima su povjerene stotine milijardi nacionalne imovine. Pojednostavljeno rečeno, neposrednim proizvođačima — kao upravljačima društvenim i političkim radnicima — ne daje se mogućnost aktivnog učešća u cjelokupnom sagledavanju privrednog kretanja. Iznošenje pred kolektiv administrativno unaprijed obrađenih podataka ne pruža gotovo nikakve mogućnosti pravovremenog reagiranja i otklanjanja negativnih pojava.

Takve pojave privredne organizacije najčešće odvlače i u drugu nepoželjnu krajnost. Naime, na površinu izbijaju takozvani subjektivni faktori poduzeća i općinskih skupština, odnosno različito se utvrđuju kriteriji poslovne tajne. Odatle i pojave da se, na primjer, u istoj grani industrije vrlo šaroliko tretiraju pojmovi o poslovnoj tajni.

Dosadašnja iskustva u provođenju jednakih objektivnih kriterija privređivanja — bilo da se radi o kreditnom sistemu ili investicijama — upravo potiču na razmišljanje i o svrsishodnosti odveć širokih okvira poslovne tajne. Stoga bi, čini nam se, sve aspekte poslovne tajne trebalo fiksirati statutom poduzeća, i to tako da se svakog člana kolektiva učini odgovornim za odavanje povjerljivih podataka, ali istodobno da se cijelom kolektivu omogući upoznavanje sa situacijom u privrednoj organizaciji. Pravitnik o poslovnoj tajni ni u kom slučaju ne smije biti instrument za prikrivanje negativnosti, već dokument s pravilima ispravnog poslovanja, za čiju primjenu treba da se angažira cijeli kolektiv, a ne samo njegovi izvršni organi.

Ovog tjedna u zemlji

SAVEZNO IZVRŠNO VIJEĆE RAZMATRALO MJERE ZA OTKLANJANJE POSLJEDICA POTRESA U SKOPLJU

Na svojoj sjednici 9. VIII Savezno izvršno vijeće razmatralo je prijedloge mjera i propisa za otklanjanje posljedica potresa. Zaključeno je da je, u skladu s odlukama Izvršnog komiteta CK SKJ, potrebno poduzeti mjere i akcije trajnog karaktera kao i mjere i akcije s neposrednim djelovanjem.

Osim toga aktima Savezne skupštine bit će potrebno da se utvrdi program, uvjeti i metode izgradnje i obnove Skoplja kao i način osiguravanja sredstava za financiranje izgradnje i reguliranje imovinsko-pravnih i drugih odnosa.

Predviđa se također da će biti raspisan narodni zajam, s vrlo povoljnim uvjetima za građane koji će omogućiti svim građanima Jugoslavije da štedeći pomognu veliku akciju izgradnje.

KUKURUZ SE ZASAD DOBRO RAZVIJA

Prema izvještajima Savezne hidrometeorološke službe kukuruz se zasad dobro razvija gotovo u svim dijelovima zemlje, osim u zapadnim gdje se očekuje nešto slabiji urod zbog suše. Kukuruz je proljetos bio zasijan na 2,4 milijuna hektara, od čega samo u Srbiji 1,4 milijuna. Hibridnim kukuruzom zasijano je 779.000 ha, što je za oko 40% više nego prošle godine.

PREPORUKA O PRIPREMAMA ZA SKRACIVANJE RADNOG VREMENA

Komisija Saveznog izvršnog vijeća za radno vrijeme donijela je zaključak o pripremama radnih organizacija za prelazak na 42-satni radni tjedan. Preporučuje se radnim organizacijama da odmah pristupe pripremama i izrade dokumentirane analize ekonomskih, finansijskih i drugih efekata skraćivanja radnog vremena u svojim pogonima. Radne organizacije će predviđjeti i rokove ili etape u kojima će prijeći na skraćeno radno vrijeme.

POLOŽEN NAS NAJDULJI PODMORSKI KABEL

Završeno je polaganje dosad najdužeg podmorskog kabla kod nas, i to u dužini od 13,5 kilometara između kopna i otoka Goli i Raba.

To je dosad najduži podmorski kabel izrađen u Fabrici kablova u Svetozarevu.

JADRAN-FILM SNIMA FILM O SKOPLJU 1963.

U Skoplje je otputovala ekipa Jadran - filma koja će tamo snimiti film pod naslovom »Skoplje 1963.«

Na čelu ekipe nalazi se režiser Veljko Bulajić, a scenaristi su Stevan Bulajić i Ratko Đurović. To je zapravo ekipa filma »Neretva«, koja je privremeno prekinula rad da bi realizirala ovaj novi film koji treba da umjetnički dokumentira i izgradnju Skoplja.

AKTUELNE TEME

Jednaki uslovi za sve građane

Financiranje stambene izgradnje

Sadašnji tempo izgradnje stanova zaostaje za potrebama stanovništva, koje su u stalnom porastu. Za posljednjih šest godina izgrađeno je u našoj zemlji oko pola miliona stanova. Izgradnja je naročito ubrzana 1961. i 1962. godine, kada je izgrađeno oko 200 hiljada stanova. Međutim, doseljavanje novih stanovnika u gradove, naročito u industrijske centre, utječe na stalni porast broja porodica bez stanova.

Do sada nije nađen »ključ« za izgradnju stanova u skladu sa potrebama stanovništva. Ipak, situacija je sada mnogo povoljnija nego ranije. Izgradnja stanova zauzima skoro najvažnije mjesto u ostvarenju zadataka građevinarstva. Rješenja za ubrzanje izgradnje traže se intenzivnije nego ikada. Za to su, pored ostalih, zainteresirani mnogi savezni i republički organi uprave, Savez sindikata Jugoslavije i Stalne konferencije gradova.

Rezultat posljednjih razmatranja ovog problema je pri-

jedlog za izmjenu dosadašnjeg sistema financiranja izgradnje stanova, koji će na skupštini Stalne konferencije gradova, listopada ove godine u Zagrebu, biti upućen Saveznoj skupštini na usvajanje. Suština sistema koji se predlaže sastoji se u tome da društvena zajednica treba da pruži svim zainteresiranim građanima iste uslove da dođu do stana.

Konkretnije, predlaže se davanje kredita za izgradnju stanova na 30-to godišnji rok otplate, uz 1 posto kamate i 20 posto vlastitog učešća. Smatra se također, da bi rok za amortizaciju stana trebalo skratiti na 65 godina. Stanarinu treba da određuje poslovna organizacija, koja bi se starala o reprodukciji stambenog fonda u društvenoj svojini.

Veoma je interesantno pitanje — da li će sadašnja sredstva stambenih fondova općina i radnih organizacija ići kao kapital banke, ili će ostati za participaciju. Općine su zainteresirane da ova sredstva ostanu dolje. Ukoliko bi se ovo

usvojilo, smatra se da bi participacija, umjesto 20 posto trebalo da bude nešto veća, možda 30 posto, a ukoliko bi se sredstva prepustila bankarskim organizacijama, participacija ne bi prelazila granicu od 20 posto. U stvari, bitno je da se osiguraju odgovarajuća sredstva, a sporedno je da li će se ona kanalizirati preko stambenih fondova, ili preko banke.

U svakom slučaju, predloženi sistem je vrlo povoljan i za radne organizacije i za pojedince. Radnim organizacijama je mnogo rentabilnije da daju participaciju svojim članovima u iznosu od 20 ili 30 posto od

vrijednosti stana, nego da kupuju gotove stanove, što iziskuje veća sredstva, a osigurava manji broj stanova. S druge strane, mnogi građani će u ovakvim uslovima kreditiranja moći da uložu vlastita sredstva, što će doprinijeti da se mobilizira veća suma sredstava za stambenu izgradnju.

I dosad su pojedini građani bili u mogućnosti da učestvuju u izgradnji stana sa dijelom vlastitih sredstava, ali nisu imali jasnu perspektivu i garanciju da će na taj način brzo doći do stana. Predloženim sistemom njima se to osigurava.

Vlasta Ilić

STATUTI I JAVNOST

(Nastavak sa 1. strane)

Otuda se i nailazi na statute koji mnogo liče jedan na drugi. Otuda se ne razrađuju, već prepričavaju pojedine ustavne odredbe. A očigledno je da svaka komuna i radna organizacija ima svoje specifičnosti, te i statut treba prije svega o njima da vodi računa. Vlastita traženja su, dakle, nužna i prva pretpostavka solidnih rješenja. Tamo gdje toga nema, statuti će patiti od uopćenosti i nerealnosti.

Rokovi za donošenje statuta sasvim su se primakli. Do kraja godine nije ostalo ni 6 mjeseci. A otvorenih pitanja ima dosta i unutar općine, i na nivou kotara, a i složenijih pitanja, koja će zahtijevati određeno angažiranje i republika i federacije. Na primjer, treba uskladiti odnos statuta općine prema ustavima i zakonima, fiksirati pojam javnosti rada, odnos radnih organizacija i drugih faktora u općini, obratiti problematiku organiziranja i razvijanja društvenog standarda, samoupravne institucije i slično. Stoga bi i bilo korisno, da se pored rada u stručnim komisijama i javnih diskusija — organizira i intenzivnija saradnja općine i drugih činilaca koji su zainteresirani da se ovaj posao obavi na vrijeme i dobro. Mogli bi se održavati i sastanci predstavnika više sličnih općina na kojima bi se razmatrala pitanja od zajedničkog interesa i oblici međusobne saradnje na izradi statuta. Nosioca tih diskusija očigledno valja tražiti u organizacijama SSRN, jer su one prije svega zainteresirane za konačni izgled statuta i mjesto koje će dobiti u daljem razvijanju demokratskih odnosa u zemlji.

V. Mitrović

Problemi socijalnog osiguranja

Kako se vrši naplata doprinosa

Radne i druge organizacije često ne znaju kako imaju postupiti po platnom nalogu Zavoda za socijalno osiguranje kojim se poziva na uplatu doprinosa. Zbog toga dolazi do nesporazuma koji često materijalno pogada jednu ili drugu stranu. U obračunu i plaćanju doprinosa za socijalno osiguranje razlikujemo dvije kategorije uplatnika. U jednu ubrajamo one radne i druge organizacije i privatne poslodavce koji svoje finansijsko poslovanje vode preko banke, a u druge one koji ne posluju na taj način. Za prvu grupu obveznika sama banka vrši naplatu doprinosa za socijalno osiguranje kada se prediže gotovina za isplatu osobnih dohodaka. Ostali su dužni sami obračunati i uplatiti doprinosa na određeni račun Zavoda za socijalno osiguranje.

U objašnjenju ovog pitanja važan je dan dospjeća uplate doprinosa. Taj dan za one obveznike koji posluju sa bankom je dan predizanja sredstava za isplatu osobnih dohodaka. Za one druge dan dospjeća pada zadnjeg dana u mjesecu za koji se vrši isplata osobnog dohotka, a ako je osobni dohodak ugovoren unaprijed, onda prvi dan u mje-

secu za taj mjesec. Od toga dana dospelosti uplate doprinosa počinje teći vrijeme za koje se plaća kaznena kamata.

Organi Zavoda vršeci reviziju pravilnosti obračuna i uplate doprinosa sastavljaju zapisnik koji sadržava osnovne elemente nadenog stanja i ujedno utvrđuje obavezu pravilnog obračuna i uplate doprinosa za socijalno osiguranje. Na temelju ovakvog revizionog nalaza Zavod izdaje organizaciji platni nalog za neuplaćene ili nedovoljno uplaćene, a dospjele doprinosa. U platnom nalogu obveznik se poziva da u roku od 8 dana plati dospjele doprinosa sa kaznenom kamatom. Ovaj platni nalog nema više (od 1. I 1963.) karakter prinudnog akta kao ranije, nego je to u stvari opomena organizaciji ili privatnom poslodavcu na uplatu dospjelog doprinosa. Obveznik može u datom roku od 8 dana izjaviti prigovor na primljeni platni nalog. Čim se takav prigovor učini, platni nalog prestaje vrijediti. S obzirom da obveznik prigrvara na uplatu doprinosa. Zavod može svoje potraživanje ostvariti samo putem nadležnog suda. Ukoliko se na platni nalog ne izjavi prigovor

ili se to učini poslije dovoljenog roka od 8 dana, platni nalog je izvršen i Zavod će moći naplatiti doprinosa i prinudnim putem. Iz ovog se vidi da platni nalog ne samo da nema prinudnu snagu nego otpada i postupak kod finansijskog organa kotara, kako je to bilo do 31. XII 1962. god. Izlišno je napominjati da organizacija ne bi pravilno ni ekonomski postupila kada bi i na pravilno izdat platni nalog ulagala prigovor, jer bi ulaskom u sudski spor neodgovorno i nepotrebno sebi stvarala troškove. Poduzeće se može ne slagati jednim dijelom platnog naloga, odnosno priznati obavezu doprinosa u jednom većem ili manjem iznosu. U takvom slučaju najbolje je uplatiti priznati dio doprinosa, a prigovori u ostalom dijelu. Tim postupkom će i troškovi sudskog spora biti manji.

Izvršan platni nalog i izvršenu sudsku presudu banka je dužna kod svake likvidnosti odmah realizirati i neuplaćeni doprinosa prenijeti sa računa obveznika na račun Zavoda. Ako ovakvu naplatu nije moguće iz bilo kojih razloga izvršiti, naplatu doprinosa dužan je izvršiti organ uprave općine

nadležan za poslove financija po istom postupku predviđenom za prinudnu naplatu porozima.

Rok zastare u naplati doprinosa za socijalno osiguranje iznosi pet godina i to računajući od kraja godine u kojoj je dospjela obaveza plaćanja doprinosa. Međutim, zastara se prekida svakom radnjom koju poduzme Zavod da bi utvrdio obavezu neuplaćenog doprinosa ili da bi naplatio doprinosa, a da je o tome obveznik pravilno obaviješten. U prekidu toka zastarjelosti uvijek počinje teći novi rok od pet godina. Kada prođe deset godina od kada je počeo teći prvi rok zastare, nastupa apsolutna zastara i doprinosa se ne može više potraživati.

Društvene obaveze uplate doprinosa za socijalno osiguranje ne mogu se prepustiti na volju niti revizora Zavoda niti organima upravljanja i ne mogu se mimoći bez obzira na finansijsko stanje organizacije ili na želje pojedinih drugova. Zbog toga su organi Zavoda dužni obavezu neuplaćenog doprinosa ostvariti platnim nalogom ili sudskim putem.

I. Ramljak

S puta po Bukovici

Kućna radinost u Žegar

Ako vas nekad put nanese u selo Žegar, obratite pažnju na malu grupicu djevojčica zaokupljenih igrom na seoskom putu. Bit ćete iznenađeni kad vidite kako se poneka od njih usrdno unijela u svoju čudnu zabavu: u njenim godinama igra se sa lutkama, a ona tkana razboja od drveta. Ona je u stanju da dugo u razapete bijele žice utkiva raznobojne vunenene nit i ako imate strpljenja pred vašim očima će se ukazati dvije-tri šare koje vas podsjećaju na one sa primjerkom lijepih ćilimova »Narodne radinosti«. Kada završi svoje tkanje, od svake lutke bit će joj draže njeno ćilimče. A kada je upitate šta želi da bude, odgovara bez predomišljnja tkalja. Ustvari ono što jeste i danas, iako još je dijete.

Ako ovdje imate prijatelja neka vas odvede u nekoliko kuća ovog simpatičnog sela na šare Bukovici i neka vam usput ipriča nešto o neupadljivim stanovnicima ovog našeg sela čije su one ime pronijele daleko.

Izrada ovih rukotvorina je težak posao i nikad dovoljno plaćen. Vama zastaje oko na hitrim prstima tkalje dok ih gledate kako se brzo provlače između napetih žica osnove, kako munjevito udaraju tupcom, kako lete. Kakvi prsti! Kakva pjesma radu na harfi vunenih žica! A znate li da rijetko koja tkalja može ljudski da ispruži prste. Ostaju uvijek pomalo zgrčeni, deformisani, ogрубeli u svom milijunom letu od drveta i vune.

Kako su lijepe šare i kako su čudna njihova imena: đulovi, karanfili, vijenci... Često se ove riječi provlače kroz šarmantne fraze svjetskog jezika, kojim neka renomirana obiteljska kuća Amsterdama ili Beča pri posjeti našem gradu kupuje ove proizvode od mještana sela Žegar. I sama imena, i oblici šara pokazuju kako su u njih tkalje osobitim ukusom i razumijevanjem, utkale predmete iz života i mašte, svojevrsne umjetničke mašte. Stare šare su najskuplje i najviše tražene. Prođe dosta godina dok se među tkaljama ne čuje o nekoj novoj šari. Ni same tkalje ne vole novinu u ćilimu, tepihu ili torbi.

Treba se roditi i odrasti kraj razboja, pa izatkati pravovrijedne šare žegarskog ćilima ili tepiha. Ovdje dijete ne uči. Ono od mladih nogu upija u sebe život, dušu i umjetnost tkalje.

Dok mještanke tkaju, dotle njihovi muževi ne stoje nezaposleni. I oni rade. Bave se jednim unosnim poslom kojim su poznati na daleko. Upoznao sam jednog od njih na drniškom sajmu. Svi mještani ovog sela su jedini »fabrikanti« svirala, tog starog narodnog instrumenta. Vješt izradu svirala naučili su od svojih predaka. Cijena im se kreće od 300 do 500 dinara.

— Nađi mi jednu, ali lijepu — zatražio je pred nama jedan mladić iz podprominskog kraja — Poslat ću je jednom prijatelju u Ameriku. Znaš, u

Čikagu su mnogi željni da zasviraju na žegarskim sviralama.

Prilaze i stranci koji su tog prijedpodneva naišli u Drniš. Pazarni dan privukao je i njih. I oni se interesiraju za cijene svirala. A žegarski proizvađač samo diže tri prsta, ako su svirale od trista dinara, najviše pet, jer je 500 dinara i najveća cijena. Kupaca onoliko koliko i glava. Prodavač ima pune ruke posla.

— Svirale su javorove ili klenove i drvo mora biti suho. Izrađena su na dva piska i sa dva reda rupaca. U jednom četiri, a u drugom tri. Izrezbarene su i ukusnom šarom. Jednu vrst šara u narodu nazivaju »hajdučkim«, a drugu starinskim pismom. Ta »pisma« su u kvadratičima punim sitnih rezbarija. Deset po petnaest alatki potrebno je da se izradi takva svirala. U jednom danu mogu se napraviti najviše dvije u predahu nam je rekao »fabrikant« iz Žegara živahni Komazec.

Sve svirale ne daju iste zvučeve. To ovisi i od neznatnih razlika u dublini drveta, supljine cijevi, procentu vlažnosti materijala, načina i vještine sviranja. Vješt svirač u stanju je da izmami mnogo lijepih melodija. Zato se naši iseljenici i interesiraju za ovaj stari instrument.

Kada smo bili u posjeti poznatim »fabrikantima« iz Žegara opazili smo da je proizvodnja svirala ovdje u opadanju. Mladi svijet se sve manje interesira za instrument, koji je bio toliko drag njihovim očevima i djedovima. Svirale ustupaju mjesto tranzistorima. Ali, ipak nisu izumrle. Njihov zvuk dopire daleko iz polja. Jedna tradicija neće tako lako izumrijeti, a Žegar će i dalje biti poznat kao selo čiji su mještani dobri majstori u izradi svirala, a mještanke nenadmašive tkalje. (ož)

NESREĆA NA ŽELJEZNIČKOJ STANICI

Na gradilištu željezničke stanice, gdje se kopaju odvodni kanali u okviru drenaže staničnog platoa, teško je povrijeđen mladi radnik građevinskog poduzeća »Dinara«, Ratko Pejaković. On je prelazio preko kolosijeka i dospio među odbojnice vagona, koje je pokrenula manevarka i tom prilikom je zadobio teške povrede. Sutradan je Pejaković podlegao u kninskoj bolnici i pored nastojanja liječnika da mu se spasi život. (m)

UZ 20-GODISNJICU PETE DALMATINSKE UDARNE BRIGADE

U Kninu će se svečano proslaviti 20-godišnjica Pete dalmatinske udarne brigade, koja je formirana u Plavnu 13. augusta 1943. godine od boraca Dalmacije i Like.

U toku narodnooslobodilačkog rata brigada je prošla tešak, ali vrlo slavan put. Boreći se protiv okupatora i domaćih izdajnika, brigada je uspješno djelovala na području Dalmacije, Like, Hrvatskog primorja i Istre.

Za zasluge stečene u ratu, brigada je odlikovana Ordenom zasluge za narod sa zlatnim vijencem. (m)

Vitomir Gradiška

NOB
1943.

33

— Partizani minama dižu u zrak dio željezničke pruge između Perkovića i Suhog Doca, te između Perkovića i Unešića u predjelu Sitnog Na ovu posljednju akciju odmah u jutro je iz Unešića stiglo u Sitno 50 ustaša, gdje se nalazio jedan manji odred partizana, koji im se suprotstavio i natjerao ih da se vrate u Unešić s nekoliko svojih ranjenika.

— I na teritoriju Rogoznice su nađeni leci s apelom talijanskoj vojsci da odloži oružje.

— U prvim popodnevnm satima po prvi put su se po danu pojavili iznad Perkovića sa veznički avioni, koji su bacili tovar bombi na prugu između Perkovića i Unešića.

— Sa jedne motorne torpeljarke talijanske ratne mornarice koja je plovila ispod otoka Kakna kod Kaprija, otvorena je vatra iz mitraljeza na dvije djevojčice koje su na Kaknju radile u polju, pa je tom prilikom poginula Danica Radović Vincencova.

14. kolovoza: Talijani odvede iz šibenskog zatvora posljednju partiju interniraca u koncentracijskom logoru na otoku Molat, u kojem su bila 44 šibenčana iz redova privrednika i inteligencije.

— U medvidju i Bukovici od jedinica Sjeverodalmatinskog odreda formirana je Grupa bataljona Sjeverne Dalmacije, kojoj je postavljeno kao komandant Sime Ivas, za njegovog zamjenika Đusana Bursac, za komesara Šava Đopuda, za njegovog zamjenika Kudi Basić.

Prvi, treći i četvrti bataljon SDPO-a automatski su postali bataljoni sa istim rednim brojem sjeverodalmatinske grupe, dok je 111 operativni odsjek, koji je samostajno djelovao u primorju sjeverno od Stonika, prerastao u bataljon i usao u sastav Grupe kao i njezin drugi bataljon. Također je tada prerastao 11 operativni odsjek, koji je pod komandom Ante Gvardijola i Milana Munizabe počeo da funkcionira kao novi sjeverodalmatinski partizanski odred s početnom jačinom od 100 boraca.

Istodobno na kninskom području formiran je Kninski partizanski odred jačine stotinjak boraca pod komandom Mile Mrčetića i komesara Boska Marića.

Istog dana dok se u Medvjedi vršila reorganizacija partizanskih jedinica, korpus velebitskih četnika iz Žegara približio se u borbenom potretku na donjak partizanskih položaja preko sela Parčića i posjeo položaje od Prosika do ispod mlate gospe. Bataljoni sjeverodalmatinske grupe (1. 3. 4. razvili su svoje snage radi obrane ali su neprijatelji bili sasna buzu, obje su se strane usurčavale otvarati vatru. Četnički korpus, iako brojčano jači) preko 1000 vojnika naprma 100 partizana, od čega oko 200 još nenatuzani nije napadao, očito čekajući pomoć i internaciju talijana, a radi saradnje sa njihovim avionima, koji su već bili u letu, na svojim položajima je razastro bijela platna. U međuvremenu četnici su partizanima ponudili pregovore. Na to se je zamjenik komesara Grupe kudi Basić odvažio i sa svim oznakama partizanskog komesara i naoružanjem prešao imiju fronta i izbio na četničku stranu, gdje je bilo dogovoreno da svaka ratujuća strana uputi po pet predstavnika na jedno polje koje je dijelilo front. Sa strane partizana izašli su na pregovore Sime Ivas, Andrija Božanić, Pepa Babić, Simo Dubajić i Milan Munizaba. Četnike su predstavljali komandant njihova korpusa neki kapetan, dva komandanta četničkih brigada i također oficiri i dva podoficira za pratnju. U pregovorima su naši tražili zajedničku suradnju i borbu protiv talijanskog okupatora, dok su četnici tražili da ih partizani mirno puste proći preko oslobođenog teritorija za Karin. Kako je bilo vidljivo da od pregovora nema ništa, obje su se strane razišle bez incidenta. Zatim je odmah uslijedio napad partizana na četnike, koji su se u gotovo paničnom bijegu povukli preko Parčića. Četnike je štio talijanski avion, na kojega je otvorena plotunska paljba naših boraca, kojim je leteći u niskom letu bio pogoden i u plamenu pao nedaleko od naših položaja. U njemu su izgorjela četiri člana posade. U avionu je nađen na pola izgorjeli dnevnik iz koga se moglo razabrati da je avion bio u vezi sa četnicima.

Navečer se Grupa bataljona prebacila u rejon sela Brčguda u namjeri da se prebaci na područje Stankovaca i dođe u vezu sa svojim 2. bataljonom radi zajedničkog napada na talijanski garnizon u Stankovcima.

— Oko 100 domobrana iz Vrlike i Hrvaca prešlo je na stranu partizana s kompletnim naoružanjem, od kojih je jedan dio ostao u redovima partizana da se bori, dok je drugi dio bio pušten kućama po vlastitoj želji.

— Od eksplozije mina koje su postavili partizani na pruzi između Perkovića i Suhog Doca bilo je porušeno 15 tračnica, a od eksplozije mina postavljenih u isto vrijeme između Perkovića i Unešića bilo ih je pokidano 18.

15. kolovoza: Grupa bataljona koja je osvanula u rejonu Brčguda i Rodaljica našla se je gotovo uobruće-

na od jakih talijanskih snaga koje su nastupale iz Kistanja i Benkovca. Neprijatelj je počeo napad na partizane u Rodaljicama iz rejona Bjenne, a na Brčgud iz pravca Lasičića. Partizani su bili zbog talijanske premoći prinuđeni suzavati front radi etikasije obrane i mjestimicno su poduzimali protunapade. Borba se vodila pod vrlo težanim uslovima za partizane, čije je položaje neprekidno tukla artiljerija. Pod uslovima strahovite vrućine i strašne žeđi koja im je morila, naši su borci odbijali napad za napadom neprijatelja. Tek poslije podne se naša komanda odlučila za proboj fronta u pravcu položaja koje su držali žegarski četnici prema sjeveru. Oko 16 sati probua se komora pod zastuom svojih boraca do Medvjede gdje se pripremala hrana za borce, a navečer je Grupa forsirala rijeku Zrmanju pored samih položaja talijana u Bilšanima, prebacila se na obronke vevenita i time izbjegla uništenju, koje joj je bio namijenio talijanski okupator.

— Partizani su digli sa Slanice na otoku Murteru gestapovskog špijuna njemačke narodnosti Knappa, koji je još za vrijeme stare Jugoslavije tu doselio i sagradio sebi vilu radi kamunjaže da može bolje špijunirati u korist Hitlerove Njemačke. Za vrijeme talijanske okupacije ovaj je Nijemac kao špijun radio i za talijane. Zbog svega toga Knapp je bio odveden u partizanski logor u Modravi, gdje je bio strijeljan.

— Uko 23 sata jedan vod boraca 2. bataljona Grupe SD vođen intendantom bataljona upao je u selo Krković, gdje je izvršio konfiskaciju stoke i hrane pripadnicima antikomunističke bande iz tog sela.

— Glavnina boraca 2. bataljona Grupe SD napala je nesto prije pola noći talijanski garnizon u Dubravcima. Talijani su se grčevito branili i nisu pristali na ponudenu predaju. U borbi koja je trajala oko 1 sat imali su pet ranjenih, od kojih dva teže, dok na strani partizana nije bilo gubitaka. Te noći je 2. bataljon puzao iz novih boraca iz Dubravica.

— Talijani su u selu Badnju na drniškoj općini strijeljali partizana Nikolu Morica iz Stankovaca, koga su ustase dan prije zarobili na pruzi između Perkovića i Unešića, pa su ga predali talijanima.

— Mrtva tijela izbodena bajonetama uhapšenog robara Lapov Bare iz Jezera i njegova sina imosa, koji su nakon dvodnevnog strahovitog mučenja u talijanskim kasarnama u Tiješnom i bečmi bili ubijani, talijanski vojnici — arđani bacili su u more iznad Betine. Tome činu je prisustvovao i talijanski komesar Tiješnja Cankolini.

16. kolovoza: Bataljoni Grupe SD koji su izbili na južne padine Vevećita po naredenju Staba Kninskog sektora krenuli su u Zrmanju.

— 2. bataljon sjeverodalmatinske grupe, koji se nalazio u Primorju logorovao je tog dana sa glavninom svojih snaga u Kuzmanovica dragi ispod Braškičkova na skradinom terenu, dok je jedna njegova četa bila u zasjedi na cesti Skradin-Mostune iznad sela Gračaca. Nešto prije zalaska sunca, dok je komandno osoblje bataljona bilo na osmatranju ustaškog sela Rupe, radi namjeranog noćnog napada na to selo, u zasjedu čete na cesti upala je jedna kolona talijanskih vojnih kamiona, s kojom je ta četa otpočela borbu. Odmah su u borbu stupile i ostale dvije čete bataljona. Na čelu kolone bila su dvoja blindirana kola, a kamioni su bili natovareni dijelovima postrojenja tvornice aluminijske iz Lozovca, koju su Talijani bili počeli demontirati. Borba koja je počela u sumrak, vodila se tokom cijele noći. Bilo je izvršeno nekoliko juriša koji su talijansku vojsku iz pratnje odbacili od kamiona, ali koja je uzela dobre zaklone u gustoj borovoj šumici pored ceste i branila pristup kamionima na cesti. Partizani su uspjeli izbiti na cestu do jednih blindiranih kola, za koja se vodila oštra borba s njihovom posadom, koja je sva izginula, osim dvojice koji su bili teško ranjeni i zarobljeni. Blindirana kola su bila prevrnutna i iz njih izvadena dva talijanska puškomitraljeza.

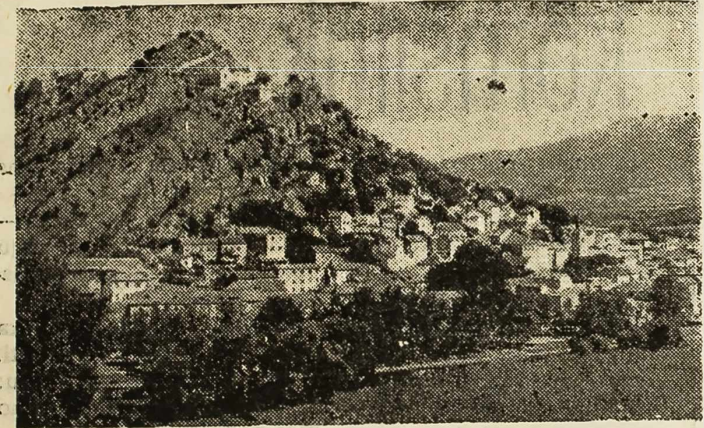
Pred jutro Talijanima, koji su se nalazili u kritičnom položaju pored ceste u šumi, stigla je u pomoć najprije antikomunistička banda iz susjednog sela Vačana, koja je udarila u desno krilo partizanskog bataljona, a potom i talijanska vojska iz garnizona u Skradinu, radi čije intervencije je uslijedilo povlačenje partizana u pravcu Gudače. U toj borbi je poginuo 1 borac iz 2. bataljona od ruku vačanskih bandita.

17. kolovoza:

Drugi bataljon sjeverodalmatinske grupe je na odmoru na terenu sela Zatona. Tog dana je tuda prošlo nekoliko drugova intelektualaca sa područja kotara Zadar za IV operativnu zonu, koje je vodio profesor Eškinja.

(Nastavit će se)

Kninska kronika

SNIMANJE TERENA U BUKOVICI PRIVODI SE KRAJU

Na osnovu zaključaka savjetovanja o perspektivama razvoja područja Bukovici, koje je svojevremeno održano u Benkovcu, u prisustvu predsjednika općinskih skupština i predstavnika kotara Split, prema kojima je trebalo do određenog roka izvršiti snimanje terena, studijske grupe sada završavaju taj posao.

Članovi studijske grupe Općinske skupštine Knin, također vrše snimanje terena na području Kistanjske Bukovice, obrađuju socijalno-zdravstvena pitanja, problematiku školstva, vodoopskrbnih objekata, komunalija i još nekih drugih.

Do kraja mjeseca augusta, rad studijske grupe treba da bude završen. (m)

VRATILA SE OMLADINSKA RADNA BRIGADA

Poslije jednomjesečnog boravka na dionici Auto-puta od Beograda do Osipaonice, vratila se III. dalmatinska omla-

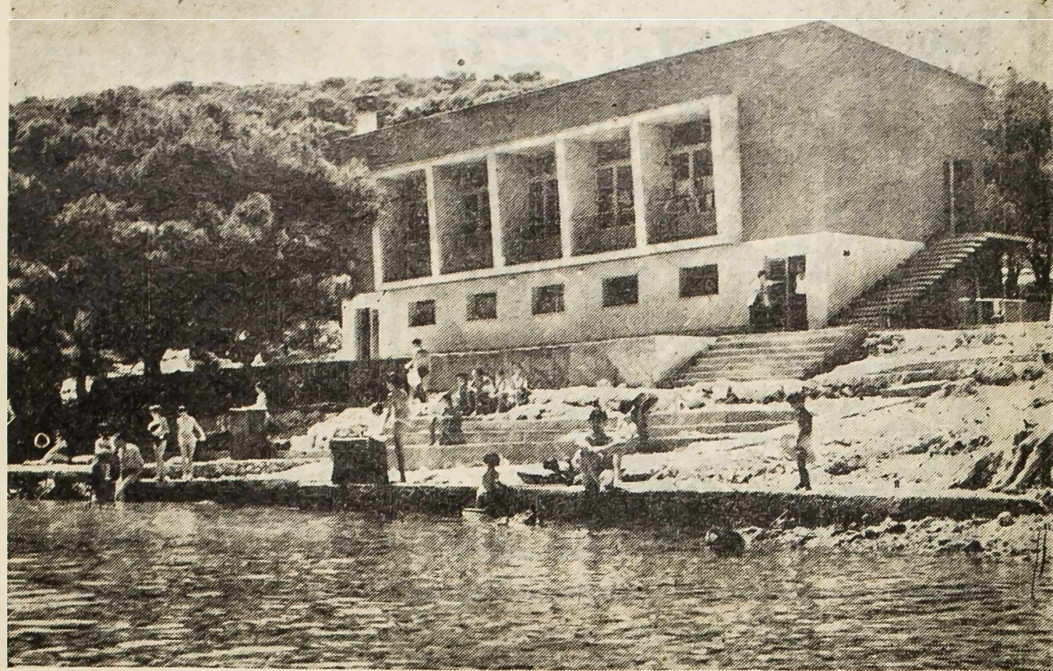
dinska radna brigada »Pero Krvavica«, koja je prije polaska bila formirana u Kninu.

Brigada koja je bila sastavljena od omladinaca iz Šibenika, Splita, Trogira i Knina, uspješno je izvršila svoj zadatak. Za izvanredno priznanje brigada je dobila plaketu AVNOJ-a. Osim toga III omladinska radna brigada »Pero Krvavica« proglašena je dva puta udarnom, a dva puta bila je i specijalno pohvaljena. (m)

ELEKTRIFIKACIJA SELA

Dovršanjem odvojka dalekovoda, koji se veže na dalekovod hidrocentrale Manojlovac-Kistanje, omogućena je elektrifikacija sela Korolije i Ivoševaca, gdje je uporedo s tim, izgrađena trafostanica i sva potrebna niskonaponska mreža.

Nakon tehničkog prijema novih objekata i elektrourednja, koje će izvršiti stručno osoblje Električnog poduzeća Šibenik, ovih dana novi dalekovod bit će predan na upotrebu. (m)

Odmaralište željezničara u Rogoznici

Rogoznica je prijatno i živopisno turističko i izletničko mjesto. Velik broj zemalja — članica evropskog udruženja željezničara zainteresiran je za stvaranje međunarodnog turističkog centra željezničara u ovom mjestu. Poduzeće kola za spavanje i ručavanje u zajednici s poduzećem ZTP iz Beograda poduzet će obimnije

akcije za proširenje postojećih i izgradnju novih kapaciteta i time stvoriti mogućnost za stvaranje centra. Plan izgradnje toga međunarodnog centra željezničara ostvarit će se u naredne tri godine, a završeno je da radi 5—6 mjeseci i time bi bio iskorišten u punoj mjeri.

To buduće odmaralište željezničara iz oko 25 evropskih zemalja izgradit će se u nastavku postojećih objekata a zapremat će prostor u predjelu zvanom Gornji Muli za domaću i dijelom u predjelu Račice i poluotoku Rtić za inozemne željezničare. (MO)

Iz Vodica

Zanatski kombinat kreditira kućnu radinost

Bez hotela i gotovo bez ikakvih investicija, samo s malo dobre volje, korištenjem turističkih kredita i dobrom organizacijom Vodice danas u punom smislu riječi žive od turizma. Turizam je zasjenio sve ostale privredne djelatnosti u Vodicama. I svi budući planovi Vodičana usredotočeni su na razvitak turizma. Dakle, sve u svemu osnovna djelatnost Vodičana — postao je turizam.

Vodice svojim uređenim ulicama, obojenim fasadama kuća i modernim namještajem u njima više sliče na neko moderno, tek izgrađeno naselje, nego na tipično primorsko mjesto. Da bi što bolje uredili svoje kuće i obnovili namještaj mnogi su Vodičani uzeli turističke kredite. Samo ove godine 60 domaćinstava je zatražilo i dobilo ove kredite u visini od 20 milijuna dinara. A s tim novcem i dobrom voljom Vodičani su stvorili uvjete koji će turizam postepeno pretvarati u ono od čega će se dobiti »čvršći« dinar i eventualno više deviza.

Ali sam turistički kredit bi-

lo je malo Vodičanima. Oni su uveli jedinstveni interni turistički kredit kakav ne postoji vjerojatno nigdje u našoj zemlji. Kako se u Vodicama došlo na tu ideju? O tome nam je pričao Miro Poljićak, tajnik Turističkog društva.

Još dok sam bio na dužnosti direktora Zanatskog kombinata koji pored servisa za popravke na automobilima ima i drvodjelsku radionicu — rekao je on mnoga domaćinstva su se obraćala kombinatu želeći komplotnu sobu ili neki komad namještaja na veresiju. Nikad nisam bio siguran da će mi platiti. Tada sam se sjetio da je najbolje da o tome obavijestim Turističko društvo i tražim od društva garanciju, jer ono zna koliko to domaćinstvo može zaraditi preko sezone. Kada sam stupio na dužnost tajnika Turističkog društva tu stvar sam još više potencirao.

Vodičanin koji želi koristiti taj interni kredit dovoljno je

da zatraži od kombinata ono što mu treba. Kombinatski obraca pismeno Turističkom društvu, saopćava o tom konkretnom zahtjevu i traži od društva garanciju. Kad se sastane komisija Turističkog društva i procijeni da se tom domaćinstvu može odobriti taj kratkoročni beskametni kredit, društvo daje garanciju, domaćin dobiva namještaj, u seljava gosta u sobu, a Turističko društvo od tako dobivenog novca isplaćuje kombinatu potrebnu svotu! Jedinstveno i efikasno. Više od 60 Vodičana koristilo je ovo interno kreditiranje u iznosu od 2 milijuna i 700 tisuća dinara. Kombinatski je tako uspio da proda svoje proizvode i znatno povećava proizvodnju. Od toga veliku korist imaju sami mještani, a i Turističko društvo koje ima na raspolaganju veći broj ležaja i bolji komfor.

U zanatskom kombinatu u Vodicama doznali smo da su spremni ovaj sistem internog kreditiranja proširiti na druga turistička mjesta. Uvjet: garancija Turističkog društva da će kombinatu biti isplaćena potrebna svota. M. O.

Turistička razglednica

Svi putevi vode u Murter

Prema evidenciji Turističkog društva u Murteru ovih dana boravi u mjestu oko 2.500 gostiju. Od toga ih je u kućnoj radinosti smješteno oko 2.000. Oko 300 ih se nalazi u odmaralištima, a ostali su našli utočište pod šatorima. Sudeći prema dosadašnjem posjetu svi su izgledi da će u ovogodišnjoj sezoni zabilježiti rekordni broj posjetilaca i noćenja, da će brojka od 84.000 noćenja dostignuta u sezoni 1961. godine biti premašena. Primjećuje se i brojniji posjet Nijemaca, Austrijanaca, Francuza i drugih stranih turista.

SLANICA JE PREPUNA KUPAČA

Poznata Slanica ovih dana je prepuna kupača. Sarenilo boja i prirodne ljepote ove plaže pružaju nesvakidašnju sliku. Gužva i obijesni uzvici mladeži daju životu ritam na tom najljepšem murterskom kupalištu. Stotinjak metara izduženi plićak mami mališane i starije kupače. Oni koji žele da se klonke vreve i buke, mogu da nađu mir i tišinu u neko liko pjeskovitih uvala na donjoj strani otoka Murtera. Pod Vrške, Kosirina, Doca, Vučigrada i druge uvale, za njih su kao stvorene.

U tom šarolikom metežu nije teško pronaći nedostatke. Ima ih na pretek, vele mještani. Očito je da nedostaje čvrsta ruka i inventivni poslovni duh. Jer, kako drukčije objasniti da gosti, osim prirodne ljepote Slanice, do svega ostalog teško dolaze. Svi razgovori između domaćina i turista započinju i završavaju restauracijom na toj plaži. Teško je u nekoliko redaka nabrojiti sve ono što nedostaje. Možda će dva dijaloga, koje smo slučajno čuli, najbolje ilustrirati situaciju.

- Molim vas, crnu kafu? — pita gost.
— Konobar poslužuje! — ljubazno odgovara šankista.
— A gdje je?
— Potražite ga!
— !?!
- ili:
— Molim vas, juhu?
— Obratite se na šalter, mi

ne poslužujemo juhu, odgovara konobar.

I evo još nekih »sitnica«: nedostaje bezalkoholnih pića, izbor cigareta je nedovoljan i slično. Posluga je poglavlje za sebe.

MURTERSKE LJETNE IGRE

U Murteru je još najbolje riješen problem kulturno-zabavnog i sportskog života. Nema tome davno da je Murter prosto »vapio« za zabavnim priredbama. A danas? — Gotovo i nema slobodnih termina. Svaki dan se održava nešto novo, interesantno, specifično murtersko... Murterske ljetne igre doživljavaju svoj puni procvat, afirmaciju. Mladi intelektualci Ivo Juraga i Ante Markov pomognuti od nadležnih u mjestu, inicijatori su svih viđova zabave u Murteru. Tradicionalni nogometni turnir, Vedri murterski ponedjeljak, Izbor najljepše djevojke ljeta, Murterska plava noć, Dan turizma, izleti i slično predstavljaju za turiste jedinstven doživljaj.

NAŠE MARKE O SAHU

Filatelistički savez Hrvatske izdao je prigodnu spomen-omnicu poništenu prigodnim žigom povodom održavanja XVII šampionata Jugoslavije u šahu za žene koji se u Slavonskoj Požegi održavao od 1. do 20. kolovoza o. g. Poštanski žig prikazuje šahovsku damu a prigodna omotnica pogled na Slavonku Požegu i istu figuru. Autor prigodnog žiga i omotnice je Franjo Ivkanec.

Filatelistički savez Hrvatske priprema i svoju sedmu spomen-omnicu ove godine povodom II ženske šahovske olimpijade, koja će se u Splitu održati od 21. rujna do 10. listopada. Spomen-omnica bit će poništena također prigodnim žigom.

Za vrijeme održavanja Olimpijade u prostorijama pošte u Splitu bit će održana filatelistička izložba na temu »Šah i turizam na markama«.

LJEPOTE KORNATSKOG ARHIPELAGA

»Murter je biser Kornatskih otoka!« — zapisao je u knjigu utisaka jedan posjetilac.

Kornatsko otočje, udaljeno od Murtera desetak kilometara, u posljednje vrijeme mami sve veći broj izletnika i sportskih ribiča. Za razliku od prijašnjih godina Turističko društvo je ove sezone posvetilo više brige organiziranju izleta i krstarenja u području Kornata. Malo je gostiju koji borave u Murteru, a da ne posjete ovaj atraktivan arhipelag.

MURTER I NJEGOVI PROBLEMI

Malo je mjesta koji žive bez problema. Nije ni Murter iznimka. Ugostiteljstvo, saobraćaj, voda — nabrojiti će mještani. Ipak, izgleda da je saobraćaj ove sezone gostoljubivim domaćinima odavao najviše glavobolje. Brodska veza sa Sibenikom i Zadrom je ukinuta. Autobus ne vozi, jer se cesta od Murtera do Tijesna, u dužini od 7 kilometara, as-

faltira. Kako dovesti sve one koji žele da svoj odmor provedu na otoku? — Postavljalo se pitanje. Oči svijuju bile su upravljene u Prosiku, autobusnu stanicu na Jadranskoj magistrali koja je od otoka udaljena jednu morsku milju. Tri ribarska brodića svakodnevno su prevažala one koji su dolazili i odlazili. Ponekad i po tisuću putnika u jednom danu u oba pravca.

Slučajno smo se našli na Prosiki kada je jedan turista videći masu putnika razdraženo uzviknuo: »Svi putovi vode u Murter, da sam znao...« Nije dovršio misao jer su se iza obližnjeg rta pojavile spomene brodarice, spremne da naše umorne goste prevezu do njihovog cilja.

Dogodine će biti još bolje, samouvjerenije tvrde u Turističkom društvu. Nismo ni za trenutak posumnjali u to, jer Murter iz godine u godinu postaje sve poznatiji i traženiji na domaćoj i stranoj turističkoj berzi.

Omer Jureta

Humoreska

Nekulturni komšiluk

Ja imam sina od dve godine, a komšija Pera također. I deca kao deca, stalno su zajedno — ili kod Pere, ili kod mene.

I sve je bilo u redu do juče. A juče oko podne, dolazim ja sa posla, nisam tako reći ni seo, kad sinčić meni u brk:

— Tata ti si matoli tonj. (Šta će reći »matori konj«.)

Naravno, zgranuli smo se i ja i žena: gde je samo, žgpeče, moglo da čuje takve izraze? Od nas; svakako, nije, mi smo kulturni ljudi, između nas takve reči nema ju prava građanstva. A pošto mali ide jedino kod suseda Pere, nametnuo se logičan zaključak.

Pokucam zato još isto popodne na njegova vrata. Javi se lično on, a iza njega proviruje Leposava, njegova žena. Ja se učtivo obratim, objasnim mu u čemu je stvar: nema smisla, majku mu, bar se pred decom treba uzdržavati, deca su to, kopirala odrasle i tako dalje.

Pera ni da opepeli.

— Izvinite, komšija — kaže — ali niti sam ja nekakva alamunja, niti mi je žena šindivila, te tome vaš dečko nije mogao od nas da nauči one nepristojnosti. Uostalom nije samo vaš sin, eno i moj brblja nešto slično.

Ozbiljno sam se naljutio. — Dobro, družo Pero, kad vi niste, ispada onda da sam

ja neka budala, a moja žena šušša...

— Nisam ja ništa kazao — vrda Pera, ali mu iz očiju sevaju munje — a to što ispada, ispada.

— Znači, ja i moja Perka izgovaramo one bljutavosti.

Leposava, iza njega, pisnu: — Pa nije, bogam, sišao-moj pokojni dedal

Planuo sam.

— Izvini, gospodo — javi se iza mene moja Perka — ali to što pričam je najobičnija laž, koja ti, uostalom, nije jedina.

Ljudi moji, kakva se galama podiže!

— Alapačo, dubretaro! — vikala je Leposava — Kad si iz mojih usta čula ružnu reč?

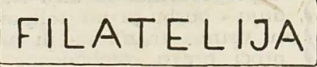
— A zar je od nas neko čuo! — pao sam najzad i ja u vatra — Strvinje jedne i mrcne!

— Vaške primitivne! Vi nemate ni ovolicno one fi-noće!

— Budale, vi ćete nas učiti vaspitanju!

Eto, tako se sve desilo. Razdvojili su nas na jedvite jade.

Ja sam, naravno, odmah podneo prijavu protiv Pere zbog uvrede časti. Ali bez obzira na to, zar nije jasno svakome pametnom čoveku gde su deca mogla da čuju onakve gadne reči i bljutavosti? Zar nije sasvim jasno? **Ilja Popovski**

Kao što je već javljeno, poslije uspešnog leta sovjetskih kozmičkih brodova »Istok 5« i »Istok 6« izdala je poštanska uprava SSSR prigodan niz maraka sa likovima kozmonauta Bikovskog i Tereškova a zatim su na istu temu slijedile emisije poštanskih uprava Njemačke DR i Mađarske.

Sada je poštanska uprava SSSR-a izdala i drugi niz maraka na ovu temu. Niz se sastoji od 3 vrednote i to dvije marke nominalne 4 kopjejk i marke nominalne 10 kopjejk.

Na markama nominalne 4 kopjejk prikazani su likovi kozmonauta Bikovskog i Tereškove sa podacima o letu kozmičkih brodova. Marke su tiskane u parovima tako, da jedan par prikazuje cjelovito grafičko rješenje, jer slika zemlji-

ne površine i orbite obaju kozmičkih brodova prelazi preko obje marke. Marka nominalne 10 kopjejk prikazuje lik Valentina Tereškove sa natpisom »Prva u Svijetu — žena kozmonaut — Valentina Tereškova«. Ova marka izdana je zupčano i nezupčano.

Mađarska pošta izdala je nekoliko novih izdanja maraka. Povodom proslave 100-godišnjice poznatog kupališnog mjesta Šiofok na Blatnom jezeru, izdan je prigodan niz koji se sastoji od vrednota nominalne 20, 40 i 60 fillira. Marke su tiskane u višbojnom tisku a prikazuju detalje sa jezera. Marke nominalne 20 i 40 fillira imaju oblik trokuta.

Mađarska pošta izdala je također marku povodom 100-godišnjice prve poštanske konferencije, koja je 1963. godine održana u Parizu. Nominalna marka je 1 forinta.

gradske
vijesti

KINEMATOGRAFI

»TESLA«: premijera zapadno-njemačkog filma — CRNA STRIJELA (do 16. VIII).

Jugoslavenska kinoteka prikazuje francuski film — BUDI, SPAŠEN IZ VODE — (19—20. VIII)

»20. APRILA«: premijera američkog filma — KUĆA NA BRDU (do 20. VIII).

DEŽURNE LJEKARNE

Do 16. VIII - I narodna - Ulica Božidara Petranovića.

Od 17—23. VIII - II narodna - Ulica bratstva i jedinstva.

MATIČNI URED

ROĐENI

Aida, Luke i Marije Kuidić; Mirko, Ante i Milice Mišura; Majda, Tomislava i Eufemije Baus; Jerka, Ante i Marije Mičin; Danijela, Marka i Nede Kovak; Veljko, Ante i Marije Alfirev; Valter, Stipe i Vide Popov; Nada, Stjepana i Bosiljke Novaković; Branka, Ante i Ane Galić; Ojdana, Zvonimira i Danice Laća; Dražen, Ilije i Nenadne Dragović; Jadranka, Petra i Božice Skokić i Divna, Jose i Marije Suša.

VJENČANI

Franić Vinko-Mate, zemljoradnik — Labor Danica, domaćica; Mrša Mladen, mašinar — Jurković Marija, službenik; Hadžić Šaban, podoficir JRM — Čoga Anka, bolničarka; Dobrijević Jovan, radnik — Lapčić Zorka, radnica; Karačić Milomir, podoficir JNA — Vidović Vesna, učiteljica; Baljkas Ante, učitelj — Kovačić Ivaša, medicinska sestra; Marinov Joso, zemljoradnik — Jurin Josipa, domaćica; Aleksić Ive, mesar — Bilić Katija, trg. pomoćnik i Barić Milan, trg. pomoćnik — Trošić Ružica, domaćica.

UMRLI

Kovač Stine Stipin, star 55 godina i Mikulandra Ive pok. Nike, 87 godina.

O B A V I J E S T

Bolujete na želucu, jetrima, žuči, crijevima, probavi! Pokušajte sa rogaškom DONAT vodom. Zahvalni ćete biti tom prirodnom lijeku. Zahtijevajte ga u prodavaonicama »Ishrane« i »Sloge« u Šibeniku.

OGLAS

DRVNI KOMBINAT
SIBENIK

nudi na prodaju
2 KOMADA RASTRUŽNE
PILE (Bansag)

— proizvodnje »KIRCHNER«
— promjera 800—1100 m/m,
— visina reza do 400 m/m,
uz povoljne cijene.

Interesenti neka se obrate za
informacije upravi poduzeća.

Oglašujte u

»Šibenski list«

Posjet naših iseljenika

Grupa naših iseljenika iz SAD, Australije i Novog Zelanda, koja se nalazi na turneji po svojoj staroj domovini, posjetila je prošlih dana i Šibenik. Za vrijeme jednodnevnog boravka u našem gradu, iseljenici su razgledali historijske spomenike, a zatim su posjetili »Park strijeljanih« (na slici). Nakon što su posjetili sla-

Upravni odbor poduzeća

»Vinoplod«-Vinarija Šibenik

raspisuje

NATJEČAJ

za popunjenje radnog mjesta

SEFA RACUNOVODSTVA

Uvjeti:

- Viša stručna sprema sa 3 godine prakse ili
 - srednja stručna sprema sa 5 godina prakse na odgovarajućem radnom mjestu.
- Rok natječaja do popunjenja radnog mjesta.

Molbe s opisom dosadašnjeg rada dostaviti Sekretarijatu poduzeća. Plaća po pravilniku o raspodjeli osobnih dohoda.

O B A V I J E S T
potrošačima vode

Skreće se pažnja građanstvu da strogo racionalno koristi vodu.

U interesu svih građana treba štedjeti vodu i mole se potrošači da u interesu svih sugrađana troše vodu samo za najnužnije potrebe.

Kapaciteti vodovoda maksimalno se koriste i neracionalnim trošenjem dovodi se grad u opasnost da ostane bez vode. Odmah pristupiti:

- Popravku instalacija i sanitarnih uređaja.
- Zalijeavanje zelenih površina dozvoljeno je samo noću.
- Zabranjuje se svako polijeavanje prostora ispred kuća i dvorišta.
- Potrošači koji se neće pridržavati napred navedenih dužnosti uprava Vodovoda isključit će ih iz mreže da bi se discipliniranim potrošačima osigurala pitka voda.

Ove mjere su u važnosti kroz čitav ljetni period.

Uprava Vodovoda Šibenik

pove Krke, gdje im je priređen ručak, iseljenici su autobusom nastavili put prema Zadru.

TKO JE DUŽAN STARATI SE ZA IZDAVANJE NOVE ZDRAVSTVENE KNJIZICE IZGUBLJENE U BOLNICI?

U našu redakciju dana 13. VIII o. g. došao je drug KALABRIĆ FRANJO, penzioner iz Krapnja i ispričao nam sljedeće:

Bio sam u šibenskoj bolnici na kožnom odjeljenju i zamolio dra Lučeva da mi izda u putnicu za pregled kod dra Sasa. Istu sam dobio i bio sam pregledan od istog liječnika.

Međutim, sa svim tim trebao sam otići u oćnu ambulantu iste bolnice, da budem uveden

film

Delfini

TALIJSKI FILM, REZIJA: FRANCESCO MASELLI

Da bismo »Delfine« smatrali kritičkim prikazom života jednog dijela talijanske omladine, koja se bespomoćno vrti u začaranom krugu stoljetnih predrasuda i jalovog otpora protiv njih, da bismo mu dali kakav takav društveni karakter, trebalo je ipak da bude barem naznačen neki izlaz iz onog blata kojeg iznosi. da bude i neka svjetla tačka, koja će unijeti malo optimizma u onaj košmar preživjelih figura. Postoje ipak i druge mogućnosti osim fatalističkog prepuštanja budućnosti, koja je bez radosti i perspektive. Apsolutno pozitivnu ideju filma, koja je vjerovatno postojala u početku, autori su zahvatili vrlo ograničeno, ne usudujući se, ili ne htijuci, da iz nje izvuku sve ono što se dalo izvući, tako da je i postignuti efekat vrlo ograničen.

ničen. Sve djeluje nekako izvještačeno, pravljeno bez pravog osjećaja, hladno i nedoživljeno. A mogao je to da bude sasvim dobar film!

u njihovu evidenciju. Ostavio sam zdravstvenu knjižicu i potvrdio dra Sasa o potrebi nabavke naočala. Kad sam se vratio po sve to, zdravstvene knjižice nigdje nije bilo. Dobio sam samo potvrdu o potrebi nabavke naočala, a ostao bez zdravstvene knjižice i jednog važnog dokumenta, koji mi je slučajno ostao u njoj.

Pitam se kako se je to moglo dogoditi i tko je dužan da se stara o nabavci nove zdravstvene knjižice. Bez nje ne mogu dobiti naočale koje su mi potrebne, jer na istoj Zavod za socijalno osiguranje mora izvršiti ovjeru.

Crna strijela

NJEMAČKI FILM, REZIJA: HANS GRIMM

Na pretprošnoj Zimskoj olimpijadi Toni Sailer je donio svojoj zemlji nekoliko zlatnih medalja. Bio je tada svakako najpopularniji čovjek Austrije, a i u ostalom svijetu njegova popularnost nije bila mala. Majstor na skijama, a uz to i fizički dosta privlačan, nije čudo da se našao netko koji će pokušati da od toga napravi filmski posao. Sve je stavljeno na kartu lijepih alpskih pejzaža i skijaške vještine Sailer. To je prilično viešto i s dosta ukusa eksloatirano, iako ne onoliko koliko je moglo da bude. Sve ostalo treba jednostavno preiskočiti, jer je vrijedno nulj. Ali, zahvaljujući i samo onome. gledalac ipak nije znatno oštećen. — b —

Predstavnici omladinskih organizacija putuju u SSSR

U organizaciji Biroa za međunarodnu razmjenu studenata i omladine, iz Šibenika će 17. o. m. j. otputovati grupa predstavnika omladinskih organizacija nekih šibenskih poduzeća i Saveza omladine u Sovjetski Savez.

Prilikom proputovanja kroz Mađarsku omladinski rukovodioci zadržat će se dva dana u Budimpešti.

Za vrijeme 15-dnevnog boravka u SSSR omladinski rukovodioci će pored Moskve posjetiti Kijev i Lenjingrad. U tim gradovima oni će obići neka poduzeća, a sastat će se i s omladinskim rukovodiocima.

Pisma građana

JEDNA OD TAJNI
SKUPOČE

Još u početku, i ne znam po kojoj logici i stručnom opravdanju je bilo naređeno i uvedeno, da kuhinje u ugostiteljskim radnjama imaju izdavati spremljena jela uz primjenu povišena cijene od 100% prema nabavljenoj cijeni.

Ova ludost, koja je na pr. ispečenoj ribi »oradi« imala donijeti novi dekor od peterostruko veće skupočje njezinog spremanja u upoređenju sa ribom »lancardom« iste veličine i težine, imala je za neminovnu — sada već i logičnu — posljednicu, da su ekonomati i kuhinje postepeno počeli izbjegavati jeftinu hranu (razna zelja, povrća, sezonsku ribu i t. d.), a u koliko su je ipak morali nabavljati, da su istoj određivali prodajnu cijenu na

cijene, tj. cijene koju je dotična hrana imala kao »primo brutto«.

Eto, to je bila posljedica jedne nepromišljene dispozicije, i to je jedna od tajni skupočje u našem ugostiteljstvu, odnosno jedan od razloga nepristupačnosti naših restauracija domaćem čovjeku. B. Z.

Nabavljene
školske knjige

Više od 90 posto knjiga potrebnih đacima osnovnih i srednjih škola stiglo je u knjižare. Nedostaju udžbenici »Moja domovina« za IV i V razred, »Prošlost i sadašnjost« za sve razrade i vježbenice za strane jezike. Kako smo obaviješteni i ti će udžbenici biti u prodaji krajem ovog, odnosno sredinom idućeg mjeseca.

PEDAGOSKA AKADEMIJA U SIBENIKU

VRSI UPIS

redovnih i izvanrednih studenata u školsku godinu 1963/64. na grupe predmeta

- Hrvatskosrpski jezik i historija
- Hrvatskosrpski jezik i geografija
- Engleski jezik
- Historija i geografija
- Matematika i fizika
- Fizička kultura
- Metodika razredne nastave s praktičnim vježbama i hrvatskosrpski jezik
- Metodika razredne nastave s praktičnim vježbama i matematika

Na sve grupe predmeta oba odsjeka mogu se upisati kandidati s položenim završnim ispitom gimnazije, svih učiteljskih škola i škole za odgajatelje.

Na grupe predmeta hrvatskosrpski jezik, engleski jezik, historija i geografija mogu se upisati kandidati s položenim završnim ispitom ekonomske škole, a na grupu matematika i fizika kandidati sa završenom srednjom tehničkom školom u trajanju od 4 ili 5 godina.

Na fizičku kulturu mogu se upisati kandidati s položenim završnim ispitom srednje fiskulturne, baletne škole i škole za ritmiku i ples.

Kandidati sa završnim ispitom srednje škole koja nije odgovarajuća za studij pojedinih grupa — polagati će kvalifikacioni ispit. Oni koji se upisuju na fizičku kulturu podliježu specijalnom liječničkom pregledu i ispitu iz fizičke spreme. Kvalifikacioni ispiti i specijalni liječnički pregled s ispitom iz fizičke spreme za grupu fizička kultura održat će se 25. IX o. g. u 8 sati izjutra.

Upis će se vršiti do 15. IX o. g. izjutra od 8—12 sati.

Za upis treba podnijeti:

- prijavu (sa 50 dinara taksenih maraka)
- original svjedodžbe završnog ispita i ovjerovljeni prijepis
- izvod iz matice rođenih u originalu
- kratak opis života (sa 50 dinara taksenih maraka)
- dvije fotografije i dopisnu kartu s tačnom adresom
- liječničku potvrdu od Školske poliklinike (samo redovni)
- potvrdu o zaposlenju tak. sa 150 dinara (samo izvanredni)
- dva nacionala i taksena marka od 50 dinara
- indeks.

Upis redovnih i izvanrednih studenata u III semestar, odnosno u II godinu vršit će se od 15—25. IX o. g. izjutra od 8—12 sati.

Za sve ostale informacije neka se zainteresirani obrate Tajništvu Pedagoške akademije (Šibenik, JNA br. 44, broj telefona 24-06).

UPRAVNI ODBOR KOMUNALNOG PODUZEA ZA
PUTOVE »KAMENAR« U SIBENIKU

raspisuje

NATJEČAJ

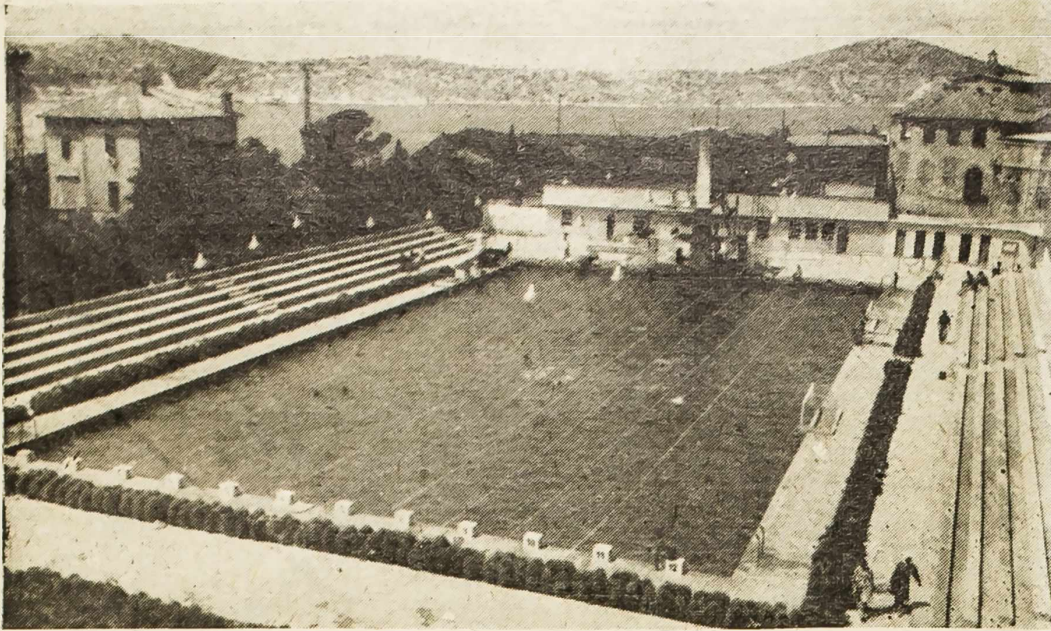
za popunjenje radnog mjesta

SEKRETARA PODUZEA

Uvjeti za popunjenje radnog mjesta su sljedeći: Pravni referent sa najmanje dvije godine prakse, ili srednja stručna sprema sa 5 godina prakse.

Plaća prema pravilniku o raspodjeli osobnih dohoda poduzeća.

Natječaj je otvoren do popunjenja.

Sibenik: Novi plivački bazen u Crnici

Natjecanje za „Trofej Jadrana“

Optimizizam naših vaterpolista

Povodom takmičenja za »Trofej Jadrana« koji sutra navečer počinje u Šibeniku, iskoristili smo priliku da razgovaramo s igračima i trenerom vaterpolo reprezentacije Jugoslavije Boškom Vuksanovićem. Postavili smo im dva pitanja i to:

Kakve su bile pripreme i što očekujete u takmičenju za »Trofej«?

Evo što su nam odgovorili:

Milan Muškatirović: Radili smo na uigravanju ekipe. S obzirom da su svi igrači pripreme ozbiljno shvatili, postigli smo željeni cilj.

— Očekujem da se na ovom »Trofeju« iskristalizira ekipa koja će dogodne u Tokio. Trofej ćemo i ovog puta osvojiti.

Sandić Mirko — One su bile najbolje od kako sam ja u reprezentaciji. Kondiciono smo spremni. Ekipa je uigrana.

— Zelim mi je da »Trofej Jadrana« ostane i ove godine u našoj zemlji.

Zoran Janković — Pripreme su u potpunosti ispunjene, a nadam se da je ekipa stekla i određeni način igre.

— Iako je konkurencija jača, nego što se predviđalo, vjerujem da ćemo sačuvati osvojeni »Trofej«.

Duro Radan — Pripreme nisu bile napore, glavni cilj bio je da se ekipa odmore od napornog nacionalnog prvenstva. Na pripremama smo najviše radili na uigravanju ekipe.

— Odbraniti »Trofej«.

Frane Nonković — Pripreme su bile dobro organizirane. Glavni cilj priprema bio je uigravanje ekipe.

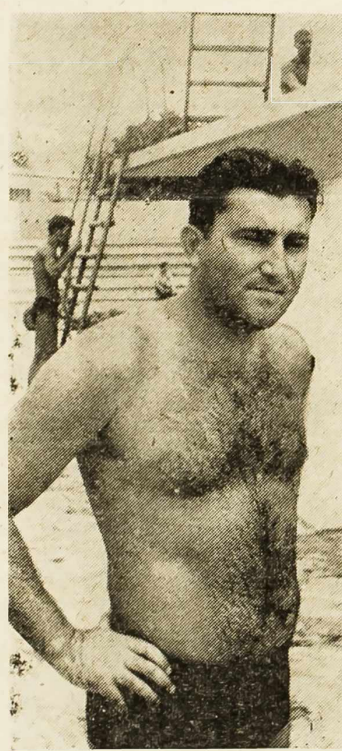
— Bit ćemo prvi.

Božidar Stanišić — Idealne, pripreme. Šibenik nas je do-

bro primio. Ekipa je u potpunosti uigrana.

— »Trofej« je naš.
Zlatko Simenc — Najviše smo radili na pronalazenju odgovarajućih mjesta pojedinim igračima.

— Založiti se i »Trofej« opet ostaje u našoj zemlji.

Boško Vuksanović — trener reprezentacije

Toni Nardeli — U potpunosti se sve iskoristilo prema planu.

— Vjerujem da ćemo biti prvi.

Ivan Trumbić — U početku se mislilo da smo u slabijim formi, ali to su bili sve momenta napornog nacionalnog

prvenstva. Sada smo zaista u dobroj formi.

— Samo velikim zalaganjem postići ćemo željeni cilj.

Jani Barle — Ekipa je dobro pripremljena. Uslovi su bili idealni.

— Mišljenja sam da smo prvi.

Vinko Rosić — Pripreme su bile dobre. Zadovoljan sam sa formom. Ekipa je dobro uigrana.

— Želim mi je da »Trofej« bude naš.

Boško Vuksanović — Mogu da kažem da su nas u Šibeniku vrlo dobro primili. Što se tiče bazena, on je izvanredan. Mi smo pripreme izvodili prema planu. Radili smo na uigravanju ekipe.

— Ja se nadam da ćemo biti prvi.

JUGOSLAVIJA A - MLADA
4:0 (1:0, 0:0, 2:0, 1:0)

U posljednjem trening - utakmici pred drugi »Trofej Jadrana« jugoslavenske reprezentacije su u nedjelju odigrale prijateljsku utakmicu. Pobjedila je A reprezentacija s rezultatom od 4:0 (1:0, 0:0, 2:0, 1:0). Zgoditke su postigli: Stanišić, Rosić, Barle i Sandić. Ekipe su igrale u sljedećim sastavima:

A reprezentacija: Radan, Trumbić, Stanišić, Sandić, Nardeli, Janković, Rosić, Barle i Muškatirović.

mlada reprezentacija: Rebel, Bonačić, Prlainović, Roje, Lopatni, Sestanović, Tedeski i Depolo.

Pred oko 1.000 gledalaca sudio je Knežić. (DK)

Trofej Jadrana „Šibenik“ pobjednik

PROGRAM

Sutra navečer na plivačkom bazenu »Šibenika« počinje natjecanje u vaterpolu za »Trofej Jadrana«.

U 11 sati predsjednik Općinske skupštine inž. Zvone Jurišić priredit će u Gradskoj vijećnici prijem za učesnike natjecanja.

U 20 sati: svečano otvorenje natjecanja.

U 20.30 sati: Italija - Jugoslavija (mlada).

U 21.15 sati: Mađarska - Rumunjska.

U 22 sata: DR Njemačka - Jugoslavija.

JUGOSLAVIJA A - JUGOSLAVIJA (mlada) 1:1 (0:0, 0:0, 1:0, 0:1)

Pripremajući se u Šibeniku za ovogodišnji »Trofej Jadrana« vaterpolo reprezentacije Jugoslavije odigrale su trening utakmicu. Susret je završio neodlučno 1:1 (0:0, 0:0, 1:0, 0:1). Zgoditke su postigli Nonković (igrač više isključen Roje) za A, Prlainović (igrač više isključen Stanišić) za mlada. Utakmicu je prisustvovalo oko 1.000 gledalaca. Sudio je dosta dobro Knežić iz Šibenika. (DK)

Druga plivačka liga

U posljednjem kolu plivačkog prvenstva druge lige (jug riječke »Primorje«) je visokim rezultatom pobjedilo plivače »Šibenika« sa 13.126:10.938 bodova. Domaći plivači uspjeli su osvojiti samo tri prva mjesta i to: Karković na 200 metara leptir, štafeta 4x100 mješovito kod muških i Ljiljana Juras na 100 metara leptir. Ovo je prva pobeda plivača »Šibenika« na novogradom bazenu u Crnici. Osim ovih disciplina, najinteresantnija borba vodila se na 200 m prsno. Benedi (»Primorje«) i Jelušić (»Šibenik«) su se od samog starta odvojili od ostatka.

Sport

lih plivača. Sve do posljednjeg metra nije se znalo tko će prvi stići na cilj. Ipak Riječanin je samo za udar ruke pobjedio.

Rezultati muški: 400 m slobodno: 1. M. Dorčić (P) 5:06,0 i 2. Martinović (S) 5:10,2, 200 m prsno: 1. Benedi (P) 2:55,4 i 2. Jelušić (S) 2:56,0, 200 m leđno: 1. Dorčić (P) 2:29,0 i 2. Vranić (P) 2:42,8, 200 m leptir: 1. Karaković (S) 2:49,4 i 2. Radoš (P) 3:04,4, 100 metara slobodno: 1. Rupčić (P) 1:03,3 i 2. Pema (S) 1:03,5. Štafeta 4x100 mješovito: 1. Šibenik (Belamarić, Jelušić, Karaković i Pema) 4:49,4 i 2. Primorje 4:52,0.

Zene: 400 m slobodno: 1. Sa (P) 6:19,2, 200 m prsno: 1. Barbona (P) 6:07,9 i 2. Grubeša (P) 3:27,4 i 2. Ninić (S) 3:36,5, 100 m leđno: 1. Jelinčić (P) 1:26,9 i 2. Rubeša (P) 1:29,2, 100 m leptir: 1. Juras (S) 1:35,8 i 2. Ban (P) 1:36,7, 100 m slobodno: 1. Sabona (P) 1:17,8 i 2. Đikić (S) 1:24,4. Štafeta 4x100 slobodno: 1. Primorje 5:23,0 i 2. »Šibenik« 5:55,2. (DK)

Prvenstvo zone u vaterpolu

„Šibenik“ pobjednik

Prošlog četvrtka u Šibeniku je održano zonsko prvenstvo SR Hrvatske (sjeverna zona) u vaterpolu. Sudjelovale su sve tri ekipe: »Delfin« (Rovinj), »Biograd« i domaći »Šibenik«. Nakon dosta slabih igara prvo mjesto zaslužno su osvojili vaterpolisti »Šibenika«, koji su pobijedili oba protivnika. Drugi je »Biograd«, a treći »Delfin«.

»BIOGRAD« - »DELFIN« 5:3 (0:0, 2:1, 1:2, 2:0)

Utakmicu je pred oko 200 gledalaca dobro vodio Koprivnikar (Rijeka). Zgoditke su postigli Dominis 4 i Dragičević

MORNAR - BETINA 6:1

U prijateljskoj vaterpolo utakmici koja je odigrana u Zlarinu domaći »Mornar« uvjerljivo je pobijedio ekipu »Betine« sa 6:1. Susret je održan pod električnom rasvjetom u prisustvu od oko 500 gledalaca. Sudio je dobro Duhović iz Splita. Zgoditke su postigli: Dean T. 3, Strika 2, Dean B. za »Mornara«, a Zurić za »Betinu«.

U predigri su se sastale pionirske ekipe istoimenih klubova. Pobijedili su Zlarinjani sa 3:1. (VK)

za »Biograd«, a Sošić I 2 i Iskra za »Delfin«. Biograđani su zaslužno pobijedili.

»ŠIBENIK« - »BIOGRAD« 6:5 (0:0, 1:1, 3:1, 2:3)

Naročito se dobro igralo u trećoj četvrtini. Najbolji igrači kod »Šibenika« su bili Čaleta i Vitlov, a kod »Biograda« Dragičević koji je postigao svih pet zgoditaka. Sudac Bonačić iz Splita bio je dosta slab.

Zgoditke su postigli: Junaković 3, Pema 2 i Vitlov za »Šibenik«, a Dragičević 5 za »Biograd«.

»Šibenik« je igrao u sastavu: Nakić, Čaleta, Junaković, Vitlov, Pema, Karaković, Belamarić, Bego, Martinović, Baica, Stojnić, Bogdanović.

»ŠIBENIK« - »DELFIN« 8:4 (1:1, 4:0, 2:2, 1:1)

U posljednjoj utakmici prvenstva »Šibenik« je visokim rezultatom pobijedio »Delfin«. Rezultat od 8:4 je pravi odnos snaga. Najbolji igrači u timu »Šibenika« su bili Belamarić, Čaleta i Pema. Kod »Delfina« se jedino može pohvaliti golman iako je primio dosta golo-va. Utakmicu je dosta dobro vodio Koprivnikar (Rijeka). (DK)

Zanimljivosti

NUKLEARNE CENTRALE

Između 1970. i 1980. godine izradom minijaturnih nuklearnih centrala omogućit će se njihovo sistematsko instaliranje u unutrašnjosti nastanjanih stanica. Ove bi mogle ostati u orbiti neograničeno vrijeme, pošto bi imale redovne veze sa zemaljskim kosmodromima. Već je izrađen projekat takve jedne stanice. Ona bi gravitirala na 500 km od zemlje a visinu bi kontrolirao pilot.

VJESTACKE MUNJE

Najnovija istraživanja ukazala su na mogućnost da se munje mogu vještački proizvoditi. To bi bilo korisno, prije svega, pri odbrani od raketnih zrna. Zrno bi moglo da se uništi u zraku munjom.

BAGER ZA RAD KOD VISOKIH PEĆI

Za primjenu kod visokih pe-

ćenica s upravljanjem iz daljine. Upravljanje se obavlja sa većeg rastojanja da vozač ne bi bio ugrožen dimom i toplotom.

U Njuorku je prikazana nova elektronska memorija - mašina, koja nije kao prethodne ni gluva ni slijepa. Sposobna je da pročita pisani tekst ili da registrira u svojoj memoriji usmenu konverzaciju. Pronalazač ove mašine kaže da ona može da bude sastavljena od onoliko memorativnih jedinica koliko ljudski mozak ima ćelija. Ova čudesna mašina će vrlo brzo biti upotrebljena za preobraćanje izgovorenih u napisane riječi. U bliskoj budućnosti one će biti idealan robot sekretar, sposoban da približi telefonska saopćenja i da otkupa poštu po diktatu pomoću pisaće mašine bez klavijature.

HUMOR

Jedan turista upita francuskog policajca: »Možete li mi reći gdje se nalazi kuća gospođe Pompadur?«

Policajac se naže k njemu i reče povjerljivo: »Gradska uprava je sada sve takve kuće pozatvarala.»

Supružnici odlaze na vikend svojim kolima. Zena unosi pored korpe sa hranom i vrelu peglu. »Neću da mislim, sigurna da sam je isključila.«

Mali dječak, koji se očigledno izgubio, prilazi policajcu sa pitanjem: »Izvinitе, molim vas, da li ste vidjeli jednu gospođu bez mene?«

Dva trgovca obućom bila su poslata u Afriku da otvore nove prodavaonice. Trećeg dana po odlasku jedan od njih javlja telefonom da

se vraća prvim avionom, jer je cipele nemoguće prodati pošto svi idu bosu.

O drugom trgovcu ništa se nije čulo tri nedjelje. A tada stiže vijest: »Ogroman uspjeh. Izgledi fantastični. Ovdje nitko ne nosi obuću.«

Na ispitu profesor fizike pita kandidata: »Recite šta znate o osobinama hladnog i toplog.«

»Sva se tijela na hladnoći skupljaju a na toploti šire« odgovori brzo kandidat.

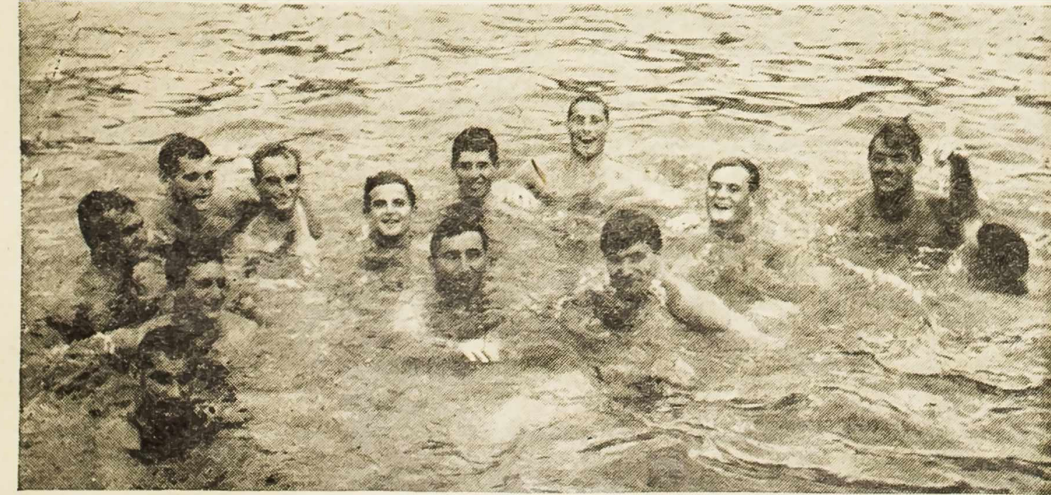
»Dobro, reče profesor, dajte neki primjer.«

»Zimi je hladno i dani su kratki, ljeti je toplo i dani su dugi« odgovori student.

Majka kaže ćerki: »Do deset sati da budeš kod kuće.«

»Ali ja nisam dijete« odgovori kći.

»Baš zbog toga što to znam« presiječe je majka.

Brane ugled našeg vaterpolista: s lijeva na desno: Nonković, Nardeli, Muškatirović, Janković, Trumbić, Barle, Vuksanović (trener), Kašić, Simenc, Radan, Sandić, Stanišić i Rosić